

**การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการ
ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**
THE COOPERATION OF PARENTS IN THE DEVELOPMENT OF CHILDREN WITH DISABILITIES
WHO RECEIVE SERVICES IN THE CENTRAL SPECIAL EDUCATION CENTER UNDER
THE SPECIAL EDUCATION BUREAU

สุตารัตน์ สุทธิประภา¹, พิมพ์ประภา อมรภิจัญญ์, และสมสมร วงศ์จรจิตร
Natthachai thirawaritkun¹, Pimprapa Amornkitpinyo and Somsamorn wongrajit
วิทยาลัยนวัตกรรมการทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
College of Innovation and Education, St. John's University, Thailand
E-mail ; kaewpichai1998@gmail.com¹

Received 27 April 2023; Revised 18 July 2023; Accepted 2 August 2024.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานที่รับบริการ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ได้ศึกษาแนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2018) เป็นกรอบงานวิจัย ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 320 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิชนิดมีสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอ้างอิง คือ Independent t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการด้านการขอรับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษามากที่สุด และ ด้านการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มน้อยที่สุด 2) ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และสถานที่รับบริการต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ ศูนย์การศึกษาพิเศษทุกศูนย์ ควรให้ความสำคัญกับเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการ เพราะผู้ปกครองเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง; การพัฒนาคุณภาพเด็กพิการ; ศูนย์การศึกษาพิเศษ

Abstract

This exploratory research's objectives were 1) to investigate the cooperation of parents in the development of children with disabilities who received services in the central special education center under the special education bureau, and 2) to compare the cooperation of parents according to their, education background, occupation and places of services receiving, towards the development of children with disabilities who received services in the central special education center under the special education bureau. The study adapted and integrated the concepts of the central special education center as its framework. The sample selected in this research by proportional stratified random sampling was 320 parents of children with disabilities who received services in the central special education center under the special education bureau in the year B.E. 2565. Questionnaire was implemented as the research tool, while basic statistics that were used to analyze data were mean, standard deviation, independent t-test, and one-way ANOVA.

The findings revealed that: 1) According to the objective no. 1, the findings revealed that the parents of children with disabilities who received services in the central special education center under the special education bureau was ranked at high level for the overall cooperation. As for each variable, the parents contributed in technology acceptance, facilities, media, services, and education the most, whereas they contributed in the initial support the least. 2) According to the second objective of this research, parents with different education background, occupation and places of services receiving cooperated in the development of children with disabilities who received services in the central special education center under the special education bureau differently in terms of the overall and each aspect at significance level of .05.

From the results of this study, every special education center should emphasize on the cooperation of parents in the development of children with disabilities since parents were essential factor to improve children with disabilities.

Keywords: The cooperation of parents; The development of children with disabilities;
The central special education center

บทนำ

จากรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย ในปี 2565 แสดงถึงจำนวนคนพิการในประเทศไทย ที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน 2,153,519 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 3.26 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งในจำนวนดังกล่าว มีคนพิการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 101,878 คน ได้รับการศึกษาจำนวน 1,692,560 คน คิดเป็นร้อยละ 78.60 ซึ่งระดับการศึกษาที่คนพิการที่ได้รับ 3 อันดับสูงสุด ได้แก่

1) ระดับประถมศึกษา จำนวน 1,373,627 คน คิดเป็นร้อยละ 81.16 2) ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 203,819 คน คิดเป็นร้อยละ 12.04 และ 3) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา จำนวน 42,670 คน คิดเป็นร้อยละ 2.52 (Ministry of Social Development and Human Security, 2022) ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องด้านต่าง ๆ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (Office of the Basic Education Commission, 2010) การพัฒนาบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในปัจจุบันต้องดำเนินการภายใต้หลักของสิทธิและความเสมอภาคในการได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล คำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ความต้องการจำเป็นเฉพาะบุคคล ทั้งในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จัดสภาพแวดล้อมและหลักของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดแผนการปฏิบัติงาน และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Office of the Basic Education Commission, 2008) โดยมีสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้การกำกับดูแล

หน่วยงานที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต โดยการฟื้นฟูสมรรถภาพและเตรียมความพร้อมเด็กพิการทั้ง 9 ประเภท จัดการศึกษาในลักษณะ ศูนย์บริการช่วยเหลือช่วงแรกเริ่ม พัฒนาเตรียมความพร้อมคนพิการ การส่งต่อทางการศึกษาคนพิการ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม จัดระบบสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎกระทรวงและจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชนตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง (Office of the Basic Education Commission, 2008) นอกจากนี้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กล่าวถึงความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไว้ว่า บ้านและครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดในพัฒนาเด็กพิการ เนื่องจากผู้ปกครองถือเป็นบุคคลแรกหรือครูคนแรกของผู้เรียนในการทำหน้าที่อบรมขัดเกลาผู้เรียนให้เติบโตในสังคมอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นผู้ปกครองจึงเป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา และมีบทบาทหน้าที่สำคัญที่สุดในการเตรียมความพร้อมพัฒนาการต่าง ๆ ของเด็กพิการ ซึ่งการทำงานร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครองมีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมถึงการปรับกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันและที่บ้านให้เหมาะสมกับเด็กพิการ (Office of Special Education Administration, 2008: B)

เด็กพิการนอกจากจะได้รับการพัฒนาด้านวิชาการยังต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมากกว่าเด็กปกติทั่วไป แม้ว่ารัฐบาลได้มีนโยบายมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนโดยเฉพาะผู้ปกครองซึ่งเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้เรียน และเป็นบุคคลสำคัญให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สัมผัสประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ที่จะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาคุณภาพและพัฒนาศักยภาพให้กับผู้เรียน คอยให้การช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (Office of Special Education Administration, 2018) ซึ่งในทางปฏิบัติที่ผ่านมาพบว่าผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในสถานศึกษาน้อยมาก โดยมากพบว่าผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทในด้านการระดมทรัพยากร เช่น การ

บริจาคเงิน และการบริจาควัสดุสิ่งของต่าง ๆ มากกว่าการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจกับสถานศึกษา รวมไปถึงปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาอื่น (Office of Special Education Administration, 2016)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพเด็กพิการ ซึ่งที่ผ่านมาศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ไม่ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือสถิติการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กพิการอย่างจริงจัง จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างเหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการให้เกิดทักษะในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั้งที่บ้านและในสถานศึกษา รวมทั้งเป็นแนวทางให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา เพิ่มมากขึ้น เพื่อพัฒนาเด็กพิการให้มีคุณภาพตามเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

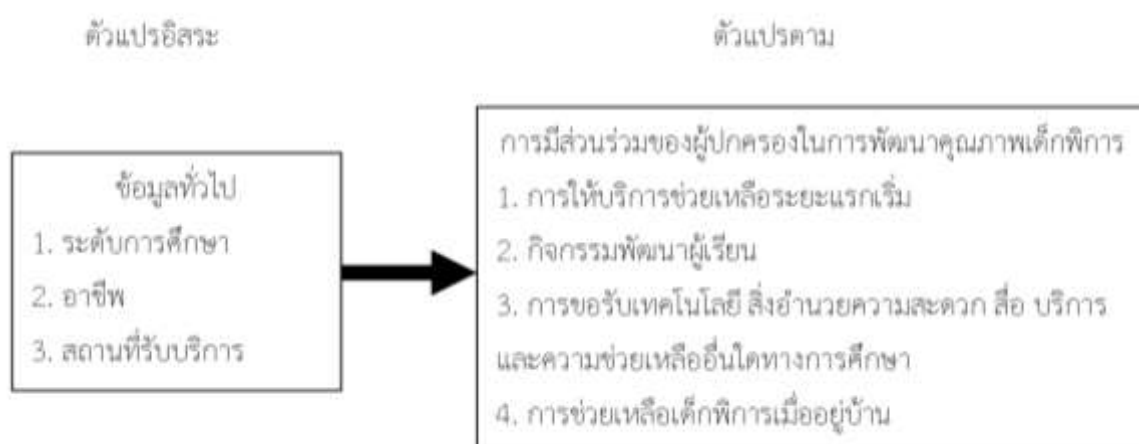
- 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานที่รับบริการ

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และสถานที่รับบริการต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการแตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามแนวคิดของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม 2) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การขอรับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และ 4) การช่วยเหลือเด็กพิการเมื่ออยู่บ้าน และมีข้อมูลทั่วไป คือ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานที่รับบริการเป็นตัวแปรอิสระ ทำให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย ตามภาพที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ พื้นที่วิจัย คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ประชากร คือ ผู้ปกครองเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 479 คน (Central Special Education Center, 2022) แบ่งเป็นผู้ปกครองเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง จำนวน 163 คน และผู้ปกครองเด็กพิการที่มารับบริการในหน่วยบริการ จำนวน 316 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 320 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบบมีสัดส่วน (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี แบบสอบถาม จำนวน 2 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานที่รับบริการ และ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการตามแนวคิดของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มี 4 ด้าน คือ 1. การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม 2. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3. การขอรับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 4. การช่วยเหลือเด็กพิการเมื่ออยู่บ้าน ผลการหาค่า IOC = 1.00 จำนวน จำนวน 58 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม = 0.98 รวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามกับผู้ปกครองเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ด้วยตนเอง และแบบออนไลน์ (Google Forms) ในเดือน มีนาคม พ.ศ. 2566 เก็บข้อมูลได้ 320 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอ้างอิง คือ Independent t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการด้านการขอรับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษามากที่สุด ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.77) และด้านการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.90) รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อ	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม	3.62	0.90	มาก
2.	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.69	0.75	มาก
3.	การขอรับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	3.85	0.77	มาก
4.	การช่วยเหลือเด็กพิการเมื่ออยู่บ้าน	3.75	0.79	มาก
รวม		3.74	0.23	มาก

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ และสถานที่รับบริการ

ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยภาพรวมผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการมากกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ยอมรับสมมติฐาน รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง	n	$\bar{X}$	S.D.	Source of variance	ss	df	MS	F	Sig	Post Hoc
การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม										
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	80	2.45	0.45	ระหว่างกลุ่ม	216.64	3	72.21	551.86**	.000	2,3,4>1
				ภายในกลุ่ม	41.35	316	0.13			3,4,>2
ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายหรือเทียบเท่า	90	3.32	0.36	ผลรวม	257.99	319				4>3
ระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า	125	4.36	0.32							
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	4.73	0.22							
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน										
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	80	3.51	0.69	ระหว่างกลุ่ม	9.43	3	3.14	5.82**	.001	3,4>1,2
				ภายในกลุ่ม	170.67	316	0.54			
ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายหรือเทียบเท่า	90	3.55	0.76	ผลรวม	180.10	319				
ระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า	125	3.83	0.76							
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	4.01	0.69							
การขอรับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา										
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	80	4.59	0.39	ระหว่างกลุ่ม	124.75	3	41.59	197.63**	.000	1>2,3,4
				ภายในกลุ่ม	66.49	316	0.21			2>3,4
ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายหรือเทียบเท่า	90	4.21	0.45	ผลรวม	191.25	319				3>4
ระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า	125	3.37	0.50							
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	2.58	0.46							

การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง	n	$\bar{X}$	S.D.	Source of variance	ss	df	MS	F	Sig	Post Hoc
การช่วยเหลือเด็กพิการเมื่ออยู่บ้าน										
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	80	3.94	0.62	ระหว่างกลุ่ม	14.04	3	4.68	8.02**	.000	1,2>3,4
ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายหรือเทียบเท่า	90	3.93	0.72	ภายในกลุ่ม	184.28	316	0.58			
ระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า	125	3.60	0.84	ผลรวม	198.32	319				
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	3.28	0.90							
ภาพรวม										
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	80	3.72	0.19	ระหว่างกลุ่ม	1.42	3	0.47	9.93**	.000	2,3>4
ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายหรือเทียบเท่า	90	3.80	0.20	ภายในกลุ่ม	15.01	316	0.05			
ระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า	125	3.75	0.24	ผลรวม	16.43	319				
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	3.54	0.23							

หมายเหตุ : **P< 0.01

ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่างรายคู่ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ยอมรับสมมติฐาน รายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง	n	$\bar{X}$	S.D.	Source of variance	ss	df	MS	F	Sig	Post Hoc
การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม										
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	50	4.33	0.62	ระหว่างกลุ่ม	31.61	3	10.5	14.71**	.000	1>2,3,4
เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ	108	3.58	0.85	ภายในกลุ่ม	226.39	316	4			
ลูกจ้าง	96	3.39	0.92	ผลรวม	257.99	319	0.72			
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	66	3.49	0.88							
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน										
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	50	4.52	0.38	ระหว่างกลุ่ม	140.30	3	46.7	371.26**	.000	1>2,3,4
เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ	108	4.16	0.30	ภายในกลุ่ม	39.81	316	7			2>3,4
ลูกจ้าง	96	3.46	0.33	ผลรวม	180.10	319	0.13			3>4
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	66	2.61	0.43							

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	n	$\bar{X}$	S.D.	Source of variance	ss	df	MS	F	Sig	Post Hoc
การขอรับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา										
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	50	3.32	0.71	ระหว่างกลุ่ม	17.86	3	5.95	10.85**	.000	2,3,4>1
เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ	108	3.89	0.76	ภายในกลุ่ม	173.39	316	0.55			
ลูกจ้าง	96	4.01	0.73	ผลรวม	191.25	319				
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	66	3.95	0.73							
การช่วยเหลือเด็กพิการเมื่ออยู่บ้าน										
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	50	2.62	0.59	ระหว่างกลุ่ม	146.26	3	48.7	295.94**	.000	2,3,4>1
เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ	108	3.40	0.42	ภายในกลุ่ม	52.06	316	5			3,4>2
ลูกจ้าง	96	4.09	0.27	ผลรวม	198.32	319	0.17			
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	66	4.69	0.39							
ภาพรวม										
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	50	3.66	0.27	ระหว่างกลุ่ม	0.50	3	0.17	3.32*	.020	-
เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ	108	3.77	0.24	ภายในกลุ่ม	15.93	316	0.05			
ลูกจ้าง	96	3.77	0.18	ผลรวม	16.43	319				
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	66	3.71	0.21							

ผู้ปกครองที่ใช้สถานที่รับบริการต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ปกครองที่ใช้บริการที่หน่วยบริการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เด็กพิการในภาพรวม ด้านการขอรับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษา และการช่วยเหลือเด็กพิการเมื่ออยู่บ้าน มากกว่าผู้ปกครองที่ใช้บริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง และผู้ปกครองที่ใช้บริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง มีส่วนร่วมในการพัฒนา คุณภาพเด็กพิการด้านการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าผู้ปกครอง ที่ใช้บริการที่หน่วยบริการ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่ายอมรับสมมติฐาน รายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับ บริการ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามสถานที่รับบริการ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	สถานที่รับบริการ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง	109	3.79	0.86	2.38*	0.02
	หน่วยบริการ	211	3.53	0.91		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง	109	3.85	0.72	2.74**	0.01
	หน่วยบริการ	211	3.61	0.75		

การขอรับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง	109	3.65	0.78	-3.40**	0.00
ความสะดวก สื่อ บริการ และ	หน่วยบริการ	211	3.96	0.75		
ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา						
การช่วยเหลือเด็กพิการเมื่ออยู่บ้าน	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง	109	3.57	0.82	-3.04**	0.00
	หน่วยบริการ	211	3.85	0.76		
รวม	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง	109	3.71	0.22	-1.99*	0.05
	หน่วยบริการ	211	3.76	0.23		

หมายเหตุ : *P< 0.05

**P< 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

จากจากสรุปผลการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มาใช้บริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มาใช้บริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีการสนับสนุน ส่งเสริม ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการในทางตรง เช่น การประชุมผู้ปกครอง การร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล กิจกรรมค่ายพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กพิการที่มาใช้บริการที่บ้านชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Day Camp) กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้ปกครองเพื่อผลิตสื่อตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) กิจกรรมการฝึกอบรมการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อกระตุ้นพัฒนาการนักเรียน ให้แก่ผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็กพิการด้วยการแพทย์แผนไทย กิจกรรมอบรมการใช้สมุนไพรในการพัฒนานักเรียนแก่ผู้ปกครองนักเรียน และโครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครูและทางอ้อม เช่น การสนับสนุนทุนทรัพย์ การสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน (Central Special Education Center, 2022) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทรัตน์ เกตุพงษ์พันธ์ (Ketphongphan, N., 2019) ได้ศึกษา การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ด้านการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการอย่างมีเป้าหมาย ตามความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน 2) ประเมินสมรรถภาพของเด็ก 3) จัดทำแผนให้บริการ 4) นำแผนสู่การปฏิบัติ 5) ทบทวนแผนการให้บริการ และ 6) การเชื่อมต่อทางการศึกษา การแพทย์ การอาชีพ และการสังคมสงเคราะห์ (Office of Special Education Administration, 2008: A)

1.2 ผลการวิเคราะห์ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีผลการประเมินมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ มาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม โดยส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติจริง พัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการ จัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรหลากหลาย เช่น กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมว่ายน้ำ กิจกรรมดนตรี กิจกรรมบำบัด กิจกรรม การดำเนินชีวิตประจำวัน กิจกรรมคอมพิวเตอร์ กิจกรรมกายภาพบำบัด กิจกรรมฝึกพูด/แก้ไขการพูด กิจกรรม เติริมความพร้อมด้านพลศึกษา และกิจกรรมการให้คำปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพ เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้ยังม ีการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น คือ กิจกรรมตลาดนัดหนูน้อย เพื่อการเรียนรู้ กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมวันสำคัญ โดยทุกกิจกรรมประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเต็มศักยภาพ (Central Special Education Center, 2021: B)

1.3 ผลการวิเคราะห์ด้านการขอรับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีการส่งเสริม สนับสนุน ให้จัดทำ จัดหา ประสานงาน ตลอดจนจัดสรรงบประมาณสนับสนุน การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษารวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในการจัดการเรียนการสอน แก่คนพิการ ครอบครัว สถานศึกษา และทุกภาคส่วนในจังหวัด จัดให้มีการส่งเสริมการผลิต การให้บริการคำปรึกษา การพัฒนาองค์ความรู้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สื่อการ เรียนการสอนสำหรับคนพิการแต่ละประเภท (Office of Special Education Administration, 2018) และ อ้างถึงกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2550 ว่าด้วย หมวด 1 คณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับ สิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา หมวด 2 การขอรับเงินอุดหนุนทางการศึกษา หมวด 3 การขอยืมสิ่งอำนวยความสะดวก และสื่อทางการศึกษา และหมวด 4 การขอยืมเงินเพื่อจัดซื้อและขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (Department of Quality of Life Development for Persons with Disabilities, 2020)

1.4 ผลการวิเคราะห์ด้านการช่วยเหลือเด็กพิการเมื่ออยู่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ได้ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองเป็นอันดับแรกในด้านการพัฒนา คุณภาพเด็กพิการ ซึ่งการช่วยเหลือเด็กพิการที่ดีที่สุดคือการร่วมมือกับผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองเป็นบุคคล ที่อยู่ใกล้ชิด และเข้าใจเด็กพิการมากที่สุด ผู้ปกครองจึงมีบทบาทสำคัญในการช่วยกระตุ้น และส่งเสริม พัฒนาการเด็กพิการอย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถขณะอยู่ที่บ้าน โดยได้รับการสนับสนุนจากศูนย์การศึกษา พิเศษ ส่วนกลาง ซึ่งถือเป็นหนึ่งในบทบาทหน้าที่ คือ ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ด้วยกระบวนการทางการศึกษา (Central Special Education Center, 2022)

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานที่รับบริการ

2.1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า อาจเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน โดยได้รับบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ หรือมีโอกาสเข้าร่วมในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ที่สำคัญของชุมชน เช่น เป็นผู้นำชุมชน เป็นตัวแทนในการปฏิบัติงานสำคัญ หรือเข้าร่วมประชุมการชี้แจง ทั้งยังมีความพร้อมในเรื่องของทุนทรัพย์ ซึ่งแตกต่างจากผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่ำกว่า อาจขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงความสามารถทำให้ขาดโอกาส ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากทางศูนย์การศึกษาพิเศษ และขาดประสบการณ์ในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์วรรณ สังข์ทอง (Sangthong, T., 2015) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 44 (บ้านนนทรี) อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองที่พาบุตรหลานมารับบริการ มีการประกอบอาชีพที่หลากหลายทั้งรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เป็นเจ้าของธุรกิจ ทำอาชีพอิสระ รวมถึงเป็นลูกจ้าง และไม่ได้ประกอบอาชีพ โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีอาชีพเป็นเจ้าของธุรกิจและอาชีพอิสระ ซึ่งมีความคล่องตัวในการเดินทางไปทำภารกิจส่วนตัวหรือร่วมกิจกรรมกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มากกว่าผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ที่จะต้องมีการขออนุญาตหรือลาบางส่วนล่วงหน้า ตามระเบียบของทางราชการ และจะต้องได้รับการอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาก่อน จึงจะหยุดราชการเพื่อไปทำภารกิจส่วนตัวได้ (Office of the State Enterprise Policy Commission, 2012) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (Phongthong, T., (2016) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่ใช้สถานที่รับบริการต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง มีระบบการให้บริการที่หลากหลาย ทั้งการจัดโครงการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งมีการให้บริการจากนักวิชาชีพ ทั้งนักกิจกรรมบำบัด กายภาพบำบัด อรรถบำบัด แพทย์แผนไทย จิตวิทยา และสังคมสงเคราะห์ที่หลากหลายมากกว่าหน่วยบริการที่อยู่ตามเขตพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องของบุคลากร และนักสหวิชาชีพที่มีไม่เพียงพอต่อการให้บริการ สถานที่ให้บริการคับแคบ งบประมาณในการดำเนินงานมีจำกัด เป็นต้น (Central Special Education Center, 2021: A)

สรุปองค์ความรู้

องค์ความรู้จากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการที่มารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นสิ่ง

ที่ดีเพราะจะทำให้ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานพิการ มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการร่วมกับครูทั้งขณะอยู่ที่สถานศึกษา และที่บ้าน ซึ่งจะส่งผลให้เด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพโดยองค์รวมอย่างรอบด้าน ดังนั้นศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง จะต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการ 4 ด้าน รายละเอียดตามภาพดังนี้

การถ่ายทอดและนำไปใช้ประโยชน์ ศูนย์การศึกษาพิเศษทุกแห่ง สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริการ และการพัฒนาความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1. การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ควรมีการให้ความรู้กับผู้ปกครองในการให้ความสำคัญกับการประเมินผลก่อน การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญที่จะนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษสำหรับเด็กพิการได้เหมาะสมที่สุด

1.2. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ควรประชาสัมพันธ์ และสร้างความตระหนักให้ผู้ปกครองในการพาเด็กพิการเข้าร่วมกิจกรรมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษจัดขึ้นเพื่อทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เช่น กิจกรรมบูรณาการหน้าเสาธง กิจกรรมวันสำคัญ มีการติดตามผลลัพธ์และร่วมกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา

1.3 การขอรับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ควรจัดอบรมให้ความรู้กับผู้ปกครอง เพื่อแนะนำ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเลือกบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กพิการและติดตามผลลัพธ์

1.4 การช่วยเหลือเด็กพิการเมื่ออยู่บ้าน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ในการฝึกพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสารรวมถึงการให้โปรแกรม หรือขั้นตอนในการทำกิจกรรมง่าย ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองนำไปฝึกบุตรหลานที่บ้าน มีการติดตามผลลัพธ์และร่วมกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลให้คณะผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษานำไปเป็นข้อมูลในการวางแผน กำหนดแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมของมากขึ้นเพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนมากที่สุด

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

3.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

3.2 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการด้านการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

References

- Ministry of Social Development and Human Security. (2021). *Report on the situation of people with disabilities in Thailand*. Retrieved January 22, 2023, from <https://www.dep.go.th/images/uploads/files/situation-Dec65.pdf>
- Department of Empowerment of Persons with Disabilities. (2020). *Ministerial Regulation Prescribing the Criteria and Procedures for Persons with Disabilities to be Eligible for Facilities, Media, Services and Any Educational Assistance, B.E. 2550 (2007)*. Retrieved March 29, 2023, from https://dep.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=86&catid=60&Itemid=208&lang=th
- SangThong, T., (2015). *Parents' Participation in Learning and Teaching development for the student of Thairath Witthaya School 44 (Baan Nonsi) Bo Rai District. Trat Province*. Thesis Master of Education in Educational Administration Faculty of Education Burapha University.
- Pongthong, T., (2559). *Parent Participation in Early Childhood Education Management of Schools in Kaeng Hang Maeo District Chanthaburi Primary Educational Service Office 1*. Thesis Master of Education in Educational Administration Faculty of Education Burapha University.
- Katpongpan, N., (2018). *Development of Parent Participation in Early Childhood Education Management of Schools under Primary Educational Service Area Office 1*. Thesis Master of Education in Educational Administration Surattthani Rajabhat University.

- The Central Special Education Center. (2021: ๗). *Educational Development Planning Academic Year 2017 – 2021*. Unpublished manuscript.
- The Central Special Education Center. (2021: ๗). *Self-Assessment Report (SAR) of The Central Special Education Center of Academic Year 2021*. Unpublished manuscript.
- The Central Special Education Center. (2022). *Academic Administration Group Information Information Academic Year 2022*. Unpublished manuscript.
- Office of the Basic Education Commission. (2 008). *Education Provision for Persons with Disabilities Act B.E. 2551 (2008)*. Bangkok: Special Education Bureau. Office of the Basic Education Commission Ministry of Education.
- Office of the Basic Education Commission (2010). *National Education Act B.E. 2542. (1999). and as amended up to the National Education Act (No.3), B.E. 2553 (2010)*. Bangkok: Office of the Prime Minister.
- State Enterprise Policy Office. (2012). *Regulations of the Office of the Prime Minister on Leave of Absence for Government Officials B.E. 2555 (2012)*. Retrieved April 8, 2023, from https://www.sepo.go.th/tiny_mce/plugins/filemanager/thumbs//sepo_hr/hr43.pdf
- Special Education Bureau. (2 008). *Handbook of the Special Education Bureau*. Office of the Basic Education Commission. Retrieved March 29, 2023, from <http://special.obec.go.th/HV3/page.php>
- Special Education Bureau. (2 008). *Education Provision for Persons with Disabilities*. Bangkok: Office of the Education Council.
- Special Education Bureau. (2016). *Assessment Report of the Professional Development Project for Employment for Children with Disabilities and Underprivileged Children*. Bangkok: National Office of Buddhism.
- Special Education Bureau. (2 01 8). *Guidelines for developing the quality of children with disabilities for parents who come to receive services in the special education center*. Retrieved January 21, 2023, from <https://shorturl.at/ewJW3>

